

Motion till riksdagen 2005/06:Ub291

av Annika Qarlssoon och Kenneth Johansson (c)

Nolltolerans mot språkvåld

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att göra en nationell kampanj för nolltolerans mot språkvåld.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att diskrimineringslagen skall gälla även i skolan.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att ämnet sex och samlevnad skall vara ämnesövergripande i läroplanen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utveckla tydligare målformuleringar för sex- och samlevnadsundervisningen.

¹Yrkande 2 hänvisat till AU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

I Ronna exploderade en ansträngd situation när en flicka anmälde ett respektlöst bemötande från ett gäng grabbar. Det var ett ovanligt tilltag att faktiskt polisanmäla den här typen av nedsättande tilltal som i grunden bottnar i bristande respekt. Men det kan inte vara meningen att det är enskilda unga tjejer som ska bära huvudansvaret, med risk för sin egen säkerhet, att ta itu med det respektlösa ordbruk som blir alltmer vedertaget. Ett nedsättande språkbruk, språkvåld, är första steget i en accelererande våldspirals, och därför är det så viktigt att sätta stopp direkt. Det som krävs nu är att vi är många fler som säger ifrån. För att få en bred diskussion är medier, arbetsplatser, skolor osv. viktiga arenor. För att nå det vore en nationell kampanj för nolltolerans för språkvåld en bra start.

Skolan är en viktig arena eftersom det är barnens arbetsplats. Där tillbringar de en stor del av sitt liv. Där ska de ha rätt att mötas med respekt av sina kamrater. Nedsättande ord, trakasserier och mobbning får aldrig tolereras utan måste motarbetas på ett förebyggande sätt av skolan. Det alltmer utbredda sexualiserade språket och språkvåldet går allt längre ner i åldrarna. Det är ett uttryck för negativa attityder, brist på respekt och felaktig inställning till jämlikhet. Språkvåld är också signal på att elevernas arbetsmiljö inte är bra. På många skolor jobbar man på ett bra sätt med den psykosociala miljön för att skapa ett bra klimat i skolan och för att motverka mobbning. I detta arbete är det viktigt att även språkvåldet uppmärksammas och att en nolltolerans genomsyrar arbetet. Eftersom skolan är barnens arbetsplats, dessutom under så många år, är det en skam att inte diskrimineringslagen gäller även i skolan 2005. Det här får inte fortgå, därför bör den snarast omfatta även elever.

Diskussionen om vad som är rätt eller fel måste börja tidigt om barnen ska känna respekt för sig själva, sina kamrater och sin omgivning. Dessa frågor är det viktigt att man diskuterar i skolan och att man gör det på ett sätt som genomsyrar alla ämnen. Därför behöver sex- och samlevnadsundervisning, som i grunden tar upp mellanmänniska relationer, lyftas till att vara ett ämnesövergripande kunskapsområde i läroplanen. För det är en fråga som rör flera olika skolämnen, samhällskunskap, religionskunskap, historia, biologi osv. Idag är det fortfarande på många skolor så att tyngden i diskussionerna läggs i biologin, vilket är olyckligt eftersom rådande könsnormer snarare förstärks i det ämnet.

Det är mer än 50 år sedan sex- och samlevnadsundervisning infördes som obligatoriskt ämne, trots det är det fortfarande lågt prioriterat och det är endast 6 % av dem som undervisar i ämnet som har någon form av utbildning i ämnet. Det är mycket stora variationer mellan skolor och det är i sig inte ett problem, men utan tydliga målformuleringar för verksamheten blir inte bristerna tydliga, och detta tillsammans med att det är få som är utbildade i ämnet och ämnets låga prioritet på skolorna får stora negativa konsekvenser.

Vi måste som vuxna, både i hemmen och som personal i skolan, visa att ett nej är alltid ett nej och lära våra barn att respektera varje individs okränkbara rättigheter. Med ett krafttag mot språkbruket, att diskrimineringslagstiftningen som gäller även för elever, sex och samlevnad som ett ämnesövergripande

Fel! Okänt namn på

kunskapsområde i läroplanen och med tydliga mål i sex- och samlevnadsundervisningen skulle fokus i diskussionerna om respekt för varje individ få en bra bas och attitydförändringar förskjutas åt rätt håll. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 23 september 2005

Annika Qarlsson (c)

Kenneth Johansson (c)